

zaaknummer 2012T740(4)

7 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.J. de Witte, advocaat te Amersfoort,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum] lid van de Congregatie van de Priesters van
het Heilig Hart van Jezus.
juridisch adviseur: mr. J.P.H. Timmermans, advocaat te Beek.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 18 oktober 2013. Op 12 december 2013 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, namens de overste van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

Op 23 oktober 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden.

Op 3 oktober 2014 heeft de griffie van de Klachtencommissie een mail namens mr. De Witte ontvangen, waaruit blijkt dat aangeklaagde nog in leven zou zijn.

Op 14 oktober 2014 heeft de griffie van de Klachtencommissie een uittreksel uit de GBA ontvangen, waaruit is gebleken dat aangeklaagde nog leeft.

Vervolgens is aan aangeklaagde bij brief van 14 oktober 2014 het klaagschrift toegestuurd.

Op 29 oktober 2014 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. J.P.H. Timmermans.

Op 15 december 2014 is op de griffie van de Klachtencommissie een reactie namens aangeklaagde binnengekomen naar aanleiding van het verslag van de hoorzitting van 23 oktober 2014.

Op 25 maart 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. De Witte, voornoemd.

Namens aangeklaagde is verschenen mr. Timmermans, voornoemd.

Naar aanleiding van hetgeen ter zitting ter sprake is gekomen zijn na de zitting de volgende stukken door de griffie ontvangen:

- op 30 maart 2015 heeft mr. Hebly per mail de verklaring van pater [naam] d.d. 16 juli 2013, zoals afgelegd in een civiel getuigenverhoor bij de Rechtbank [arrondissement], ingestuurd;
- op 31 maart 2015 is de brief van aangeklaagde d.d. 30 maart 2015 door de griffie ontvangen;
- op 31 maart 2015 heeft mr. Timmermans een uitgebreide mail aan de griffie van de Klachtencommissie doen toekomen, met in de bijlage een uittreksel uit de GBA van de gemeente [naam];
- op 2 april 2015 heeft mr. Timmermans op verzoek van het Meldpunt een uittreksel uit de GBA ingestuurd, waarin ook de adresgegevens van vóór 1970 zijn vermeld;
- op 14 april 2015 is bij de griffie een brief van mr. Baetens, d.d. 10 april 2015, binnengekomen;

In de brief van aangeklaagde d.d. 30 maart jl. geeft deze te kennen, dat hij bereid is door de Klachtencommissie gehoord te worden. Hoewel aangeklaagde in geen van de hem betreffende zaken in persoon is verschenen, is mr. Timmermans op 20 april jl. verzocht een afspraak met aangeklaagde te maken teneinde aangeklaagde in de gelegenheid te stellen zijn kant van het verhaal te belichten.

Op 30 april jl. heeft mr. Timmermans laten weten, dat aangeklaagde wegens omstandigheden op zijn vroegst over enkele maanden gehoord zou kunnen worden.

De Klachtencommissie acht zich voldoende voorgelicht omtrent de feiten. Zij wilde aangeklaagde graag de kans geven op wederhoor in persoon, ondanks het feit dat hij bij eerdere gelegenheid niet is verschenen. Een uitstel van enkele maanden en daarbij behorende aanhoudende onzekerheid voor klager wegen echter niet op tegen de mogelijkheid voor aangeklaagde om in persoon zijn verhaal te doen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is op zes-jarige leeftijd, in 1953, geplaatst in [instelling]. Hij heeft daar tot zijn twaalfde jaar onafgebroken gezeten. Op zijn twaalfde werd klager in een pleeggezin, een tante van aangeklaagde, geplaatst. Door het overlijden van een pleegbroer werd klager op zijn vijftiende weer teruggeplaatst in [instelling].

Aangeklaagde was een kleine man. Toen klager in 1953 op [instelling] kwam liep aangeklaagde daar al geregeld rond. Aangeklaagde zat op dat moment op [opleidingsplaats]. Dit was een opleidingsplaats voor paters en broeders en lag naast [instelling]. Als er eens een broeder weg moest, viel aangeklaagde in. Iedereen viel voor elkaar in. Als aangeklaagde dienst had, sliep hij in een van de slaapkamers tussen de twee slaapzalen. Als hij dienst had, vroeg hij de jongens regelmatig op zijn kamer. Klager kwam daar ook regelmatig. Je kreeg dan iets van aangeklaagde te drinken en je mocht op zijn kamer roken. Hij rookte dan een sigaartje. Klager vond dat heerlijk. Na verloop van tijd begon het ritueel. Aangeklaagde pijpte klager, aaide hem over de billen en liet hem over een stoel hangen zodat hij klager anaal kon verkrachten. Klager heeft hierdoor een keer drie maanden niet gegeten, omdat hij niet meer kon poepen. Hij kon niet met zijn klachten naar de ziekenboeg/apotheek, omdat hij daar ook gepakt zou worden. Niet alleen de broeders pleegden seksueel misbruik, dat gebeurde ook door de jongens onderling.

Klager heeft met aangeklaagde te maken gehad in de periode 1953-1959. Klager weet zeker dat aangeklaagde nog op [instelling] was toen hij in 1959 bij het pleeggezin van de tante van

Klager heeft met aangeklaagde te maken gehad in de periode 1953-1959. Klager weet zeker dat aangeklaagde nog op [instelling] was toen hij in 1959 bij het pleeggezin van de tante van aangeklaagde ging wonen. Klager schat dat hij zo'n zeventig à tachtig keer is misbruikt door aangeklaagde.

2.2. Klager heeft een goede tijd gehad bij de tante van aangeklaagde. In de periode dat hij bij de tante van aangeklaagde was geplaatst, ging klager iedere woensdag met de vader van aangeklaagde werken. De tante van aangeklaagde heeft ervoor gezorgd dat klager naar school kon.

Klager is rond september 2014 bij aangeklaagde langs geweest. Hij heeft toen met aangeklaagde gesproken over het geweld en misbruik dat plaatsvond op [instelling]. Aangeklaagde gaf toen aan dat het in die tijd de gewoonste zaak van de wereld was dat dit gebeurde. Later heeft klager aangeklaagde een brief gestuurd die aangeklaagde moest ondertekenen. In deze brief moest hij het misbruik toegeven. Als hij dat had gedaan, had klager de procedure bij de Klachtencommissie niet doorgezet.

2.3. Door het seksueel misbruik was klager als jongvolwassene zeer agressief, kon hij niet met geld omgaan, had hij seksuele problemen en vertrouwde hij niemand. Klager ervoer angst, verdriet, grote eenzaamheid en verlatingsangst. Tot zijn tweeëndertigste heeft klager last gehad van nachtmerries. Cliënt wilde dood, omdat hij zich niet meer veilig voelde. Door alle media-aandacht rondom het seksueel misbruik is de gezondheid van klager ernstig achteruit gegaan. Alle herinneringen hebben stress en nachtmerries veroorzaakt.

2.4. Met dit klaagschrift wil cliënt erkenning van hetgeen hem in zijn jonge jaren is aangedaan en een gegrondverklaring van zijn klacht, zodat hij zijn recht op schadevergoeding ten gelde kan maken.

3. Het verweer/ De reactie (zakelijk weergegeven)

Namens aangeklaagde betoogt mr. Timmermans dat de feiten en beschuldigingen aan het adres van aangeklaagde onwaar, onjuist en volstrekt onterecht zijn.

Aangeklaagde heeft van 1960-1962 in [instelling] gewerkt. Hij vertrok in 1962, omdat er elders een functie vrij kwam die hij ambieerde. Aangeklaagde ontkent dat hij is weggestuurd. Klager en aangeklaagde kunnen elkaar derhalve niet getroffen hebben op [instelling], aangezien klager [instelling] in 1959 had verlaten. Een mogelijke overlap in tijd in 1962 sluit de duur en intensiteit van het misbruik uit.

In zijn inhoudelijke reactie op het klaagschrift heeft mr. Baetens betoogt, dat er opmerkelijke verschillen zijn in het klaagschrift zoals ingediend op 27 juni 2012 door mr. Serraris en het huidige klaagschrift.

Mr. Baetens betoogt voorts dat aangeklaagde in de eerste periode dat klager op [instelling] verbleef, hij niet de functie van nachtelijk toezichthouder heeft gehad. Die functie bekleedde hij pas vanaf 1960. Voor die tijd was aangeklaagde ziekenoppasser.

Tenslotte geeft mr. Baetens aan dat er aanwijzingen zijn gevonden dat het plotselinge vertrek in 1962 te maken kan hebben met wangedrag.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet

verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie merkt op, dat klager meer klachten heeft ingediend en dat hij daarbij niet steeds duidelijk heeft kunnen maken wie de dader was en wat die dader had misdaan. Het is de Klachtencommissie wel duidelijk geworden, dat klager heeft geleden onder veelvuldige lichamelijke mishandelingen en dat hij seksueel is misbruikt.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager ook door aangeklaagde seksueel is misbruikt in de periode eind maart 1958- ca. juli 1959. Uit het uittreksel GBA is gebleken dat aangeklaagde in maart 1958 naar [plaats] is gekomen. Het moge zo zijn, dat aangeklaagde daar niet de functie had van nachtelijk toezichthouder, maar dat sluit niet uit dat hij in de gelegenheid was klager te misbruiken. Niet aannemelijk is geworden dat klager wel 70 keer door aangeklaagde anaal is verkracht, maar de Klachtencommissie acht het aannemelijk dat aangeklaagde klager een aantal keren op ernstige wijze heeft misbruikt, o.a. anaal heeft gepenetreerd.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast zijn er reeds twee klachten, bekend onder nummers 2011T550 en 2012T670, gegrond verklaard door de Klachtencommissie. De Klachtencommissie realiseert zich dat het in deze zaken om 'lichtere' vergrijpen gaat.

Daarnaast bestaat echter de klacht bekend onder nummer 2011T309(2) waarin eveneens sprake is van verdergaand seksueel misbruik door aangeklaagde.

Voorts beschikt de Klachtencommissie over de verklaring van pater [naam]. Uit deze verklaring blijkt dat deze op de hoogte was van het feit dat aangeklaagde moest vertrekken van [instelling] in verband met seksueel misbruik. Tenslotte geeft mr. Timmermans in zijn mail d.d. 31 maart jl. toe dat aangeklaagde wel degelijk in 1962 is weggestuurd van [instelling] wegens verregaande seksuele handelingen met twee minderjarige jongens.

Daarnaast wil de Klachtencommissie opmerken dat de opstelling van aangeklaagde in deze procedure niet bijdraagt aan de geloofwaardigheid van zijn ontkenningen.

Aangeklaagde heeft de periode waarin hij werkzaam zou zijn geweest in [instelling] zo gekozen, dat hij het misbruik niet gepleegd zou kunnen hebben. Toen de Klachtencommissie een uittreksel uit de GBA verzocht, werd in eerste instantie een uittreksel verstrekt waarin de betreffende periode niet was opgenomen. Er werd de Klachtencommissie verzekerd dat gegevens van vóór 1970 niet meer te achterhalen zijn. Op nadrukkelijk verzoek van het Meldpunt werd nogmaals navraag gedaan en bleek het toch mogelijk om een uitgebreid historisch adresoverzicht te krijgen. Hieruit bleek dat aangeklaagde, zoals door klager gesteld, ten tijde van het beweerde seksueel misbruik wel op [instelling] werkzaam was.

Voorts heeft aangeklaagde gesteld dat hij nooit bemoeienis met de apotheek heeft gehad. Dit is echter niet te rijmen met het feit dat de apotheek en de ziekenzaal in elkaars nabijheid lagen.

Tenslotte wordt door mr. Timmermans gesteld dat aangeklaagde in het kader van zijn opleiding vanaf 1952 dagelijks op [instelling] vertoefde.

4.3. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zes jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.4. De gegroundverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiing kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.5. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht geground te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 juli 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.